

مستشرقان

محل مطبعه و اداره :
 جفال اوغلنده امنيت
 صندوقى جوارنده
 شنكول يقوشنده
 ۲۲ نومرو

افطار :
 مسلكمزه موافق آثار
 جديده مع الممنونيه
 قبول اولنور
 درج ايده ين آثار اعاده اولنور

دينه ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبيات تاريخ ، و سياسيات و بهالخاصه احوال و مشور و اسلاميه بحث ايدرو هفته ده بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسارى :

ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب
 تاريخ تاسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

آبونه بدلى

سنه لكى	التى آيلى	غروش
۶۵	۳۵	۳۵
۶۰۵	۳۰۵	روبله
۱۷	۹	فرانك

در سعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

قبرله دن مقوا بورو ايله كوندري ليرسه سنوى
 ۲۰ غروش فضله آلنير

آلتىجى جلد

۲۱ ربيع الاول پنجشنبه ۱۰ مارت ۳۲۶

عدد : ۱۳۳

اولدینی سالدی (واز کچدیلمر ، خطک بصره کورفری اوزرنده دیگر بر نقطه ده نهایت بولماسنه راضی اولدیلمر . بونک اوزرینه انکلیرلر دیگر بر مشکلات دها چیقاردیلر : کمرک رسمنه یوزده درت ضعی بغداد خطی کیلو مترو تأمیناتنه قارشولق کوستریله جکندن ، ضم مذ کوره راضی اولیه جقلرنی بیان ایتدیلمر . آلمانلر یینه مقاوله نامه موجبیجه بوکاده حق صریحلری اولدینی خالدی بوندن ده واز کچدیلمر . و صرف حکومت عثمانیه نك انکاتره ایله کمرک کمرک ضمنه وکمرک بغداد - کورفر خطنه عائد اجر ایتدیلمر . مذا کره لک حسن نتیجه به اقترا ان ایده بیلمه سی نیتیه بغداد - کورفر شعبه سندن ده یینه حقلی اولدقلمری خالدی واز کچدیلمر بر تشبث بین الملل شکنه کیرمه سنه راضی اولدیلمر .

آلمانلرک بز عثمانیلر حقنده بوکبی آثار حسن نیت و خلوص مودت ابراز ایتلملری ، طبعی قلوب عثمانیانه بر حس تشکر و امتنان ایله قارشوله نه جقدر . لکن ایشک ایچنده حسدن ، مودتدن زیاده منفعت ده وارد . آلمانلر کندی ، منفعتارینی ، عثمانیلرک قوی و منتظم بر حکومت میدانه کتیره بیلمه لرنده آرایورلرکه ایشته اصل مودت و دوستلق ده بوندن عبارتدر .

تکرار ایدیورز ، بین الملل تمایلات و استلافاتک اک صمیمیسی ، انکمتینی ایشته بویله منافع متقابله و مشترکه اوزرینه تشکل ایدنلردر . بوندن طولاییدرکه بز آلمان پولتیقه سنه ، آلمان دوستلغنه اینانیورز ، و آلفیشلایورز !

بوکون هر کس حس ایدیور و آکلایورکه بز برسنه اولکی کبی بتون جهان ایله دوست بولونمیان و بتون دوستلرمن دشمن کسبان بر حکومت وضعینده دکلز ! بز مه بوکون معین دوستلرمن ، معین خط حرکتز وارد ! پو ایسه ابراهیم حق پاشا قاینه سی سایه سنده کوروانی - سز ، پاتیردیسز الهه ایدیلمش بر موفقیت عظیمه درکه بونک ایچین مذکور قاینه هر کونه ستایش و تشکر اته کسب استحقاق ایتشدر .

ازمیردن:

بویقوتناز

بو بونک قورنفره سنک اوز عثمانیلر

هدیه سی

قارده شلر ، اوز یوره کلی عثمانیلر !

بز هنوز درین ، پک درین براویقوده ایدک . اطرافزده دنیالری الت اوست ایدن شیلر اولویوردی . . . بز یورغانی باشندن یوقاری آلمش بر خسته کبی دالغین و خبر سز یانیور ، مزاق سز ، دوشونجه سز ، حتی دوشونمه یه قابلیت سز او یویوردق ؛ بز ، بتون عثمانیلرله صانکه شدتلی براویقوعلاجی ایچیرمشلردی . بز او یویوردق فقط دشمنلرمن ، بز ازمک ، بز یوق ایتک و میرانمزی آرا لرنده پای ایتک ایسته ن دشمنلرمن ، اونلر او یوما یورلر ، اونلر کوز قاپامیورلر و چالیشیورلردی . بز او یورکن ، بز جهالتمز ، غفلتمز ، دالغینلغمز ، خبر سز لکمز ایچنده هر شیدن ، هر نه متدن اوزاق ، حتی کندیلمزی ، بئلکمز ، بر زمانلر دنیالری

تیره تمش اولان شانلی ، شرفلی ناممزی ، تاریخمزی اونو تمش اوله رق او یورکن ، دها دوغروسوی بری نیی لرله او یوتورلرکن اونلر وجود مزه نه او کولما یارلر آچمشلر ، وجود مزک نه قیمتلی اعضالری یاره لامشلردی . قاره داغ ، صربستان ، بلغارستان رومانی ، یونانستان بوکون هر بری بر دولت ، برر قراللق اولان بو یرلر هپ بزمو پراقلریمز ، هپ بیکلرجه ، یوز بیکلرجه عثمانلی شهیدلرینک قانلری بهاسنه الهه ایدیلمش یرلر مزدی . اونلر کتیدی . هر بری بر دولت ، بر حکومت اولدی . بونلر اولورکن بز او یقوده ایدک . بونلر وجود مزدن آریلیرلرکن بز بر جوق قانلرمن آقدی ؛ بونلرک آریلما مسی ایچون چیریندق ؛ فقط بوناصل بر چیرینشدی یاربئی ! دورت ایغی باغلی قرباتلق بر قویون کبی . . .

بزم پک اوزون ، پک فضله سنورن بو او یقومز شه سزدرکه عشره قدر سور مزدی . بوکا اللهک عنایتی ، عدالتی راضی اوله مزدی . نهایت او یاندق : نهایت بزی خبر سزجه اولدیرمه لرینه یاردم ایدن بو او یقودن عثمانی مملکتلرینی پایلا شمسق ایچون یاییلان (ره وال) ملاقاتیه باتیردقلمری زهرلی و سیوری بر نیشتر آجیسیله بردن بر جمله ده او یاندق .

بز او او یاندیغمز کونه قدر بوتون عالمک کوزنده قور تووشی یوق بر خسته ایدک . بز دن ، عثمانلی حکومتندن بحث ایدنلر . عثمانلی دولتی دیه جکلری یرده « خسته آدم » دیورلردی . خسته آدمی نهایت اولدیرمه قرار ویرمشلردی . چونکه کندی کندی پک قولایجه اولیه جکبی بونک ایچون چوق بکه مک لازم کله جکبی دوشونمشلردی . ایشته (ره وال) ملاقاتنده خسته آدمی اولو آدناه چویره جک تدبیرلر ایچون قونوشوله جقدی . فقط اللهک سرینه عقل ایرمه ن جلوملری وارد . برکون ما کدونیا بالفانلرنده بر صارصینتی اولدی او یاندق . اوکون آرتق اولومه محکوم ، خسته آدم دکیل ، وجودی چکلدیکی اوزون خسته لک دولایسیله ضعیف ، فقط یاشامق ایچون دویدینی آرزولری پک قوی اولان بر یاشار آدم اولدق . اولویوردق ، دیریلدک . بو اللهک بر حکمتی ایدی ، بو بر معجزه ایدی که کاشانی شاشیرتدی .

بزم او اوزون او یقومز زماننده وجود مزدن آریلان ، فقط صوک ایلکلری هنوز کسيلمه ن ایکی اعضامز : (بوسه - هر سک) و (روم ایل شرقی) او یانمق ایچون یایدیغمز سیلکیتی آراسنده ، بوس بوتون قویدی ، جانمزی فنا حلاله یاقدی . فقط صیرا او قویان پارچه لری تکرار یایشدیرمق ایچون چالشمق صیراسی دکلدی . صیرا یارالرمزی صارمق ، وجود مزک بز قالان قسملرینی صاغ - لاملاق ایچون وار قوتمزی صرف ایتک صیراسی ایدی . اونک ایچون بونلردن ، بو صوک پارچه لامقلردن دویدیغمز اجیلره دایاندق و صوصدق . فقط شیمدی بز دن « کرید » ده المق ایسته یورلر . . .

بز جهالتمز ، دالغینلغمز ایچنده ایکن ، اطرافزده کورمه ن آکلایان

نظریه باقیورکن بزم و ولایت اولان یونانستانده « آتیک آتیا »
آنده کیزی بر جمعیت طوبیلاشمی . بو جمعیت یونانستانی عثمانلیقدن
آیرمق ، باشلی باشنه بر حکومت حالته سوقق ، آدی باتمش اولان
اسکی یونان حکومتی تکرار میدان چقارمق و عثمانلیک آنده بولونان
قطعه لری یونانستانه کچیرمک ، اسکی بیزانس ایمپراطورلغی قورمق
ایچون یوزسنه دن بری ، بیقمق ، اوصامق بیلیمه ریک ، هر واسطه یه
کیزی کیزی باش اورمق . حتی انجاناوارجه جنایتلردن بیلیمه چکنیمه
یه ریک چالیشدی و چالیشیور . آتیک آتیا حکومه تک و ملتک ، بوتون
عثمانلیک دالمش اولدیغی درین اویقودن استفاده ایتیمه سنی بیلدی .
میدانی کنیش بولدی . مورده پی تسلیایی آیاقلاندیروب یونان قرالغی
اورویایه و ایستر ایسته مز بزه تصدیق ایتدیردی . آتیک آتیا یلک
ایله قاوشمشدی . بو موفقیتندن آلدیغی معنوی ذوق و قوتله
یایه طرفلری ، روم ایلی پی ، کریدی ، آطه لری ، صوکرده بیلیم
نرملری یونانستانه برله شدیرمک و « بویوک یونانستان » ی تشکیک
ایله پای تختی استانبوله قالدیرمق بویوک املی - مغالو ایده نا ، سنه
بوتون وارلغیله اوغراشیور . بومل باشه چیقارمی ؟ بز ، بر زمانکی
اویقوزده لآن و دئمادوام ایتسه بیک ؛ بلکه ، فقط آرتیق زاویقوده
دیکلز ، بناء علیه خایر ، بوز بیک کره خایر ! لکن بر شرط ایله :
کوزمزی دورت آچهرق ، چالشیرسه ق ، اولنرک چالیشقلری کبی
دیکل ؛ فقط صرف ایتدکلری قوت و کوستردکلری نیت و عزمه
چالشیرسه ق .

بز آتیک آتیا کبی چالیشمایه جغز ؛ چونکه او ، انسانلق وجدان یوره ک
بیلیمه ریک ، هر واسطه پی مشروع کوره ریک جنایتلر ، جانناوارجه سنه
وحشیلکار کوسترمکدن چکنیمه یه ریک چالیشیور . بز حق ، عدالتی ،
اندانیتی کوز اوکنده طوته ریک عثمانلیغه شرف ویره جک صورتده
چالیشه جغز .

اگر آتیک آتیا انسانجه ، مردجه حرکت ایتمش ، قانچیلقدن ،
قعبه لکدن اوزاق قالمش اولسه یدی بزه دشمنلق ایتدیکی ، بزم
ضررمزه چالیشدیغی حالده اونک بو قدر اوزون مدت ایچتمده
صارصیلمیان ثباتی . برامل ، بر خیال آرقاسنده قوشمق ایچون
توکه تک بیلیمه یه ن صبر و متانتی تقدیر ایدر ، آلقیشلاردق . چونکه
نیجه خیاللر ، قورونتولر واردرکه ثباتله ، متانتله حقیقت اولشلردر .
بوز بوتک کندی ضررمزه اوله ریک نه آچی ، فقط چالیشانلر و موفق
اولانلر نامه نه طاتی اورنکلری کوردک ! ایسته مورده ، تسالبا
المزدن کتدی ، برولاتمز ، بر یونانستان ، بر قراللق اولدی . ایسته
روم ایلی ده ، یایه ده کریده ، اطلرده سنه لردن بریدرکه سیلارله
قانلر ، عثمانی و اسلام قانلری دوکولویور . بو قارا و کیرلی آلا ، فقط
نیت و عزیم صاحی مظالم و ظالم آللر ، حالا بوکون ، بلکه حتی سنر
بوسطرلری اوقورکن وحشیلرک ، جانناوارلرک بیلیمه یایه ده جفی ، اولنرک
بیلیمه قارشیدنده تیره یه حکمی ال قانلی ، ال خائن ، ال آچاقجه جنایتلری
ایشله مکدن چکنیمه یورلر . دارویوقسول یونانستانده آج و چیبلاق

اولیور .
مملکتدن سورولمش بر آج ، بر چیسلاق شرسری عثمانلی
طوپراغنه کچنجه آتیک آتیا ک بو غماز جمعیت قولتوغی آلتسه
کیریور ، اونک یکی بر آدامی ، یکی بر فساد آلتی اولویور .
هان بوتون خسته خانهلری ، دو قنور اولری ، غزته اداره خانهلری ،
آووقات یازمخانه لری حتی یونان قونسلوسخانه لری ، بالخاصه تشکل
ایتمش یونان قلوبلری ، غازیولری ، چالغیلی قهوه لری هب آتیک
آتیا ک بر فساد اوچاغیدر . بو سرسریلر بوتلرک یاردمیله ،
ترتیلری ، تدبیرلیله ایش بولیورلر ، اکثریا خیرسنزلقله ،
دولاندیریحیلقله ، یان کسجیلکله ، انک ناموسلوسی عمله لکه چالوب
چیرپهرق ، دیله نوب قازانه ریک مشروع ویا غیر مشروع ، رذیل ویا
دیکل بر چوق صنعتلرده بولونه ریک بش اون یاره ایدیندکدن صکره
اکثریا کویلرده قصبه لرده بقاللق ، خانجیلک اوتلجیلک ایتمه
باشلایور . قاریلریله ، قیزلریله ، ارغلاریله چالیشهرق صاف یوره کللی
عثمانلیلری ، ناموسلی کویولری هرکسی . . هرکسی آلداتیور .
وصویویورلر . کیردکلری قصبه ک ؛ آیق باصدقلری کویک وارینی
یوغنی اینتیریقسا ایله ، قورنازلقله ، کیزی قاناقلی دولابله آلد
ایدیور . ریلرک قانلری سولوک کبی امیورلر . بر اسکی خاندانک
بیوک وزنکین بر بکک ، وارلقی بر کوی آناسک یانته خدمتجیلکه
ایرغادقله یاناشانلرک بر مدت صوکره افندیلریک اوچانلری ناصل
کول ایتدکلری هب کور یوروز . هرکس قصبه سنده ، کوینده
بویله بر چوق وقعلر کورمش و الا آن کورمکده در .

آتیک آتیا مملکتمزده بولونان یونانلیلرک هپسینی ، روملرک
دوقنور ، آووقات ، غزته جی یاپاس ، مکتب خواجهمی وسائر

اولمق اوزره پك چوغنى آله ايمش ، صاتين آلمشار . بونلر آئينكى آتريانك مامورلرى ، اك چاليشقان آلتريددر . بونلر عثمانليغه عصرلردن برى ايصينمش اولان روم وطنداشلمزك فكرلرني زهرله يهرك ، عثمانليقدن آيرمايه ، يونانلى اولمايه ، يونانستان ايجون چاليشمايه تشويق ايدىورلر . ايشته كريدك بوكونكى حالى ، بو چاليشمانك ، بو تشويك دوغرولغنى وقوتى اك آچيق بر صورتده اثبات ايدن آچيقلى بر مثالدر .

هپ بونلر ، آئينكى آتريا نامنه چاليشان بو خائىنك تشويقيه دركه روم وطنداشلمزدن بر چوغنى عصرلردن برى عثمانلى ايكن ، يونان تابعيته كيرمشلر ، يونانلى اولمشلردر . او قدركه بر بابانك ايكي اوغلاندىن برينك عثمانلى ، ديكرينك يونانلى اولديغى بيله كوروليور .

بو يونانلى معلملر اندهكى مکتبلرده او قویان روم وطنداشلمزك اولادارى ، عثمانليغك كنديلردن پك چوق شيلر بكه ديكي بو وطن ياورولرى اورالرده داها پك كوچك ياشدن عثمانليق يرينه يونانليغى عثمانلى دوستلغى يرينه حكومتته ، ملتته ايلريده ايدىه چكى خائىنكى دشمنلغى اوكره نيور ، آنا قوجاغنده ايكن آناسيله ، باباسيله برابر بر هكىملردن ، آووقاقلردن ، آئينكى آتريانك هر طرفه صوقولان بو مامورلردن عثمانليق حقدده دشمنلقلر ايشيديور ، خائىنكلر اوكره نيور . كيليساده كنديسنه خرسىمانلق دكىل يونانليق ، عثمانلى دشمنلغى اوكره تيليور . اك آچيقلى و اك قناسى روم اولوبده عثمانليغه صادق قالمق ايسته ينلر ، ملتى ، حكومتى علمينه واقع اولان بوخائىجه تشويقلره قايىلماق آرزوسنى كوستردنلر اوغراقلرى درلو درلو خيانتلر ، افترالر آچاققلردر . اونلر ياردىملىرینه ، قوجاقلرينه لايق كوروله نلر عثمانليغه خيانت ايتمه راضى اولانلردر . وبونلرده آجى آجى اعتراف ايتميدركه پك آز دكىلدر .

بونلر ايجنده اويله آچاققلرى ده واردركه بزه يوزدن اك صيقى اك قارده شجه بر دوستلق ، بر عثمانليق ، بر باغليلق كوستريرلر ، بويله جه بزى آلداتهرق ، اووتهرق پاره نى اچكر ، قازانچلرني تايمين ايدرلر ، صوكرا بو قازانچا ، پك بيوك بر قسمنى يونان بحريره سته اجدادمزمك قانلرى بهاسنه آله ايتديكمز بو مقدس طوپراقلى يونانستانك ايتمه چاليشان ، (بويوك يونانستان) قورونتوسنك آرتيق حقيقت اولماسى قابل اولماديغنه عقل ايرديرمك ايسته ميهن آئينكى آتريا جمعيتنه ويركى اولهرق ويرير ، بزم پاره مزله بزه دشمنلق ايتمكدن چكىنمزلر . بوكون بزم آچيق آلمزله يونانليلره قارشى تطبيق ايتديكمز بو قوتازى ، اونلر بزه بر عصردن ، بلكه داها اولدن بزى كىزلى كىزلى ياقمقدن ، بر دقيقه كرى قالماملردر . بويونان فكرليرك بزمه عثمانليق واسلاملره ارا صيرا ياققلرى آليش ويريشلرده مطلقا بزه بر طرفدن بر قازانديرييورلرسه ، ديكر جهتمدن كندى منفعلرينه اولهرق بش غائب ايتديرمك ايجوندر . اوت اونلر

بزه عصم لردن برى بو قوتازى ياپيورلر ، حتى بعضاً ، بعض يرلرده خصوصيه شهرلرده بونى كىزله مكه بيله لزوم كورميورلر .

اونلر بزه قارشى اجراسندن بر دقيقه كرى قالمادقلرى بو قجه جه و آچاقجه خيانتلرى ، دشمنلقلرى اصل اسكى ، استبداد دورنده فرنج و فخور ، تردسز و قورقوسز آچيقدن آچيغه يابه بيليورلدى ، چونكه او قارا وكيرلى دور اويله بر كىجه اويله خان و ملوث بر كىجه ، ايدى كه بوندن آنجاق الى قانلى وجاناوار وجدانلى حيدودلر استفاده ايدى بيايردى ، ينه اونلر استفاده ايتديلر . اوت ميدانلى كندى خائىجه امللرينه اويله مساعد بولديلر وبومساعدهنى او قدر آچاقجه قوللانديلر كه بوكون ، كندى طوپراقلمزمك ، كندى محصولمزمك صاحبي اولمقدن بيله اوزاق قالدق . ايشارمز ، تجارتمز اونلر ك انده دونيور . اونلر ، ايلكدن بزم چفتلكرمزه خدمتچيلكه ، ايرغادلقه ياناشمشلر ايكن ، بوكون بز اونلر ك خدمتچيسى ، اونلر ك ايرغادى . چيفتلك صاحبلر مز ، محصول يتيشديره نلرمزمك بيله اونلر ك قوميسونچيسى ، خرا جكندارى اولدق . اويله كه كندى تارالرمزده ، صباحلك قارا كليغنده اقشام اذانلرينه قدر ياغور ، وچامور ديميهرك ، چرپينهرق ، ديدينهرك ، يورولهرق ترله يهرك ، عمر ، وجود ييپراتهرق ، نفس ، صحت توكة تهرك چاليشديغمزمك ، چابالادىغمزمك نتيجه سنده هپ يتشديرديكمزمى ، ميدانه قويدىغمزمى اونلره بر اقق ، و آچلقدن اوله مك ايجون ميميشتمزه ايرديغمزمى يينه اونلره بورجولو قالمق مجبورينه دوشيور ، بو صورتله دائما كير بيلور ، دائما از بيلورز .

يوقايردده آكلادىغمز كىي ١٠ تموز كونه قندر بز بر « خسته آدم » ايدك . فقط بزى اك زياده خسته لاتان حتى اولديره جك اولان شى استبداد ، عبدالحيدك قارا و خان دورى ايدى . اوت خسته لغمز استبداد ايدى . اوني اورتادن قالديرنجيه بزه آرتيق خسته آدم اولمقدن قورتوله جقدق . بونى آكلانلر ، تقدير ايدنلر و بزى بو اولدوروجى خسته لكدن قورتارمايه چاليشانلر واردى ؛ ١٠ تموز كونى بوكا موفق اولمشلر ، قانون اساسينك ملته اعاده ايديلمه سيلاه يكيدين حيات بولمازمه واسطه لق ايتمشلردى . بز خسته لغمزمك دالغينلغى ايجنده اولومك قوجاغنه حتى نچه لشمكه بيله اقتدار كوستر-مه يهرك دوشمكده ايكن ، بر چوق دشمنلرمز كنديلرينه حتى ايتمك ايجون چاليشدقلرى بعض يرلرمزى اولمش و كاله كلس بر ميوه كى اغيزلرينه دوشه جكنى بيلور و صبر ايدىيورلردى .

فقط وقتا كه بز آرتق بر خسته آدم اولمقدن چيقدق . وقتا كه انقلابمزمى ياقق ، مشروطيت اداره سته كيردا ، او اولماسنى درت كوزله بلكه دكلرى ميوه لرى قاچيرمقدن قورقانلره بزه جانلانمق ، قوت بولمق ايجون فرصت ويرمه مك لازم كلديكنى دوشونهرك ، بدن مابعدى وار